

Warszawa, dnia 20 grudnia 2010 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

RR/ml/at/070/16/2010(555/5646)

P. J. Kwiecień
SEKRETARIAT
Urząd Prace Senackich
wpłynęło dn. 22.12.10
10405.....podpis.....

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Stanisław Pęczak Marszałek

W związku z oświadczeniem senatora Eryka Smulewicza, przekazanym przy piśmie z dnia 24 listopada 2010 r. znak BPS/DSK-043-3132/10 w sprawie działań podjętych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu poprawy sytuacji na rynku mleka, przedstawiam Panu Marszałkowi poniższe wyjaśnienia.

W 2007 r., w następstwie ograniczenia podaży, nastąpił na niespotykaną wcześniej skalę wzrost cen przetworów mlecznych, który pociągnął za sobą wzrost cen skupu mleka. Wzrosty te wynikały z m.in. poważnej suszy w Australii i Nowej Zelandii, które to państwa są głównymi dostawcami przetworów mlecznych na rynki azjatyckie, a także niewielkimi zapasami przetworów mlecznych. Wpływ na tak niespotykaną zwyżkę cen miały również działania spekulacyjne podejmowane na światowych giełdach artykułów rolnych. Powyższe czynniki spowodowały, że w 2007 r. ceny przetworów mlecznych wzrosły od 40% do 60%, co pociągnęło za sobą również wzrost cen skupu mleka. Dobra koniunktura spowodowała jednocześnie znaczny wzrost produkcji mleka w UE i na świecie.

W 2008 r., w związku z kryzysem finansowo-gospodarczym o zasięgu światowym, wysokie ceny znacznie ograniczyły popyt na przetwory mleczne i w konsekwencji wystąpiła wyraźna nadwyżka podaży nad popytem, co doprowadziło do załamania tego rynku.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako pierwszy z kierujących tym resortem w państwach UE, jeszcze przed rozwojem kryzysu, na forum UE zwracał uwagę na pogarszającą się sytuację na rynkach rolnych, w tym na rynku mleka oraz wnioskował o uruchomienie niezbędnych instrumentów zaradczych.

Podczas debaty dotyczącej przeglądu Wspólnej Polityki Rolnej, zakończonej w listopadzie 2008 r., Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wnioskował o zachowanie dotychczasowego systemu interwencji dla masła i odtłuszczonego mleka w proszku. Wniosek

ten uzyskał wymagane poparcie, dlatego też na podstawie kompromisu zawartego w trakcie przeglądu Wspólnej Polityki Rolnej powyższe zasady zostały utrzymane.

Następnie, dzięki działaniom podejmowanym m.in. przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisja Europejska przywróciła refundacje wywozowe do przetworów mlecznych.

Prowadzenie powyższych działań na poziomie UE spowodowało zahamowanie tendencji spadkowej cen przetworów mlecznych a następnie ich stopniowy wzrost.

W celu dalszej poprawy sytuacji na rynku mleka i przetworów mlecznych Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił uwagę Komisji Europejskiej na potrzebę uruchomienia fakultatywnych mechanizmów dopłat do mleka odtłuszczonego i odtłuszczonego mleka w proszku przeznaczanego na paszę. Wprowadzenie tych dopłat umożliwiłoby rozpoczęcie rozdysponowywania dużych zapasów odtłuszczonego mleka w proszku skupionego w ramach zakupów interwencyjnych.

Przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi brali również aktywny udział w pracach Grupy Wysokiego Szczebla ds. Mleka, która została powołana przez Komisję Europejską celem przyjęcia planu działań. Polska poparła propozycję wzmocnienia pozycji przetargowej producentów mleka, jako najsłabszego ogniwa w łańcuchu żywnościowym. Polska także zwracała uwagę na potrzebę poprawy przejrzystości w łańcuchu żywnościowym, szczególnie na poziomie relacji przetwórca-handel.

Pomimo stopniowej poprawy sytuacji na rynku mleka i przetworów mlecznych, Polska, tak jak do tej pory, będzie brała aktywny udział na forum unijnym w dyskusjach i działaniach mających celu wprowadzenia rozwiązań, które przyczynią się do dalszego polepszania się sytuacji sektora mleczarskiego oraz umożliwią szybszą reakcję ze strony Komisji na tym rynku.

Od początku bieżącego roku sytuacja na rynku mleka i przetworów mlecznych w Polsce i w UE zaczęła się poprawiać. Ceny przetworów mlecznych wzrosły, w związku z czym podmioty skupujące podniosły także ceny skupu mleka. Obecne ceny przetworów mlecznych są od 3,5% do 15% wyższe od notowanych w 2009 r., oraz od 20% do 70% wyższe niż w 2008 r. Jedynie w przypadku masła w blokach obserwuje się wyrównanie cen w porównaniu z poprzednim rokiem. Natomiast bieżące średnie ceny skupu mleka w Polsce wynoszą 114,33 zł/100 kg i są odpowiednio o 18% i 17% wyższe niż w 2008 r. i 2009 r.

Obecne średnie ceny skupu mleka (które w zależności od regionu i podmiotu skupującego wahają się w przedziale od 0,94-1,70 zł/kg) w ocenie producentów mleka są cenami satysfakcjonującymi producentów średnich i dużych, co do skali produkcji i dobrej wydajności jednostkowej.

Ponadto w bieżącym roku producenci mleka, którzy ucierpieli w wyniku kryzysu oraz ponieśli dotkliwie straty i utracili płynność finansową, otrzymali wsparcie w wysokości 20 mln EUR. Wsparcie zostało skierowane do ok. 93,5 tys. gospodarstw mleczarskich.

Dodatkowo od 1 stycznia 2010 r. państwa członkowskie UE włączyły do swoich programów rozwoju obszarów wiejskich, w zależności od własnych specyficznych potrzeb, rodzaje operacji, ukierunkowanych na priorytety (tzw. „nowe wyzwania”) wymienione w prawodawstwie wspólnotowym. Jednym z ww. priorytetów, przyjętych przez Polskę, są „środki towarzyszące restrukturyzacji sektora mleczarskiego”. Przedmiotowy priorytet jest realizowany w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W ramach przedmiotowego działania realizowane będą inwestycje związane z produkcją mleczarską prowadzące do rozwoju produkcji mleczarskiej albo do zmiany

profilu prowadzonej działalności rolniczej i tym samym zaprzestania prowadzenia produkcji mleczarskiej.

Środki na realizację ww. inwestycji będą pochodziły ze zwiększenia budżetu unijnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, dzięki czemu Polsce przyznano dodatkowe 168 890 000 EUR. Część tej kwoty została przeznaczona na realizację priorytetu „środki towarzyszące restrukturyzacji sektora mleczarskiego” w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Pomoc, która zostanie przyznana producentom mleka w ramach realizacji przedmiotowego priorytetu to około 69 mln EUR.

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
(dot. BPS/DSK-043-3132/10)

Z poważaniem

Tadeusz Nalewajk
Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk